

SOCJOLOGIA PARY. WPROWADZENIE

Pomysł na blok tematyczny „Socjologia pary” w „Studiach Socjologicznych”, w tym kończąca go debatę, zrodził się podczas XVI Zjazdu Socjologicznego w Gdańsku we wrześniu 2016 roku. Zorganizowaliśmy wówczas wykład profesora Jeana-Claude’a Kaufmanna zatytułowany: „Solidarność i nieufność w związku dwojga ludzi”, a następnie warsztat dla socjologów i socjolożek prowadzących badania par. Gościem tego warsztatu był również francuski socjolog. Oba wydarzenia uzmysłowiły nam, że w polskiej socjologii brakuje pogłębionej refleksji nad parą oraz sposobami jej badania. W tym celu postanowiliśmy podzielić się swoimi refleksjami teoretycznymi oraz doświadczeniami terenowymi w ramach cyklu spotkań w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. Pomędzy 2016 a 2018 rokiem odbyło się sześć takich spotkań, w których uczestniczyli: Jacek Gądecki (AGH, Kraków), Mateusz Halawa (IFIS PAN, Warszawa), Joanna Jasińska (ISS UW, Warszawa), Joanna Mizielińska (IP PAN, Warszawa), Marta Olcoń-Kubicka (IFIS PAN, Warszawa), Filip Schmidt (UAM, Poznań), Agata Stasińska (IP PAN, Warszawa) oraz Magdalena Żadkowska (UG, Gdańsk). W czasie spotkań wypracowaliśmy koncepcję trzech artykułów zakończonych wspólną dyskusją.

Blok otwiera tekst „W stronę socjologii pary: propozycja paradygmatu teoretyczno-badawczego”, przedstawiający program teoretyczno-badawczy, który zakłada patrzeć na parę intymną jako formę praktykowania bliskości, miłości i troski, czyli poprzez obserwację praktyk życia codziennego.

Drugi artykuł „Metodologiczne aspekty jakościowych badań par – synteza doświadczeń terenowych”, jest zapisem naszych refleksji nad prowadzeniem jakościowych badań skoncentrowanych na parze. Dzielimy się w nim doświadczeniami wyniesionymi z własnych, zróżnicowanych projektów badawczych opierających się na wywiadach diadycznych, indywidualnych oraz obserwacji uczestniczącej w domach par.

Trzeci artykuł „Dylematy etyczne w badaniu pary intymnej. Doświadczenia z pracy badawczej” poświęcony jest dylematom etycznym, z jakimi spotykają się badacze i badaczki zaangażowani w relację z osobami tworzącymi pary. W tekście dzielimy się sytuacjami z pracy terenowej oraz z pracy analitycznej.

Blok tematyczny poświęcony parze zamyka debata. Odbyła się ona w styczniu 2018 roku i wzięło w niej udział pięcioro badaczy i badaczek. Nasza dyskusja toczy się wokół dwóch głównych momentów życia pary, jakimi są

zamieszkanie i ślub oraz związane z nimi praktyki. Mimo że para może trwać i bez tych wydarzeń, to w prowadzonych przez nas badaniach stanowiły one ważne punkty zwrotne. O ile różnimy się pod względem inspiracji teoretycznych (jednym bliższa jest brytyjska nowa socjologia rodziny, innym francuskie badania nad parą Jeana-Claude'a Kaufmanna i François de Singly lub analizy niemieckie) i metodologii badań, o tyle uznaliśmy, że podążając za tymi dwoma wątkami uda nam się zebrać w jednym miejscu wnioski o kondycji par w Polsce, z uwzględnieniem różnic i podobieństw pomiędzy parami jednopłciowymi i dwupłciowymi, a także różnic związanych z wiekiem, wykształceniem i pochodzeniem (zarówno narodowym, jak i klasowym).

*Magdalena Żadkowska, Joanna Mizielińska, Agata Stasińska,
Marta Olcoń-Kubicka, Filip Schmidt, Joanna Jasińska,
Mateusz Halawa, Jacek Gądecki*